

6200-XVII Vaststelling van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2023

nr. Lijst van vragen en antwoorden

Vastgesteld (*wordt door griffie ingevuld als antwoorden er zijn*)

De vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over de **Vaststelling van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2023** (36200, nr. XVII).

De daarop door de XXX gegeven antwoorden zijn hierbij afgedrukt.

Voorzitter van de commissie,
Wuite

Griffier van de commissie,
Meijers

- 56 Hoe ziet u de kansen voor digitalisering in afgelegen gebieden, waar soms weinig tot geen internet beschikbaar is? Wat gaat het kabinet doen om deze moeilijk bereikbare regio's te betrekken in de transitie naar een digitale economie? Welk flankerend beleid is hiervoor paraat?

Het tegengaan van de groeiende digitale kloof staat centraal in het BHOS beleid. Dit heeft betrekking op verschillende aspecten, zoals: leeftijd, gender, geografische locatie, inkomen en opleidingsniveau. Wat betreft de geografische locatie houden we in ontwikkelingsprogramma's daarom rekening met moeilijk bereikbare regio's, bijvoorbeeld door activiteiten geschikt te maken voor internet met een lage bandbreedte of door te werken met offline mobiele applicaties. Concreet houdt dit in dat het kabinet digitalisering aanjaagt om productieprocessen te optimaliseren en sociale diensten toegankelijker te maken. Zo kunnen beperkte middelen effectiever en efficiënter worden verdeeld middels slim gebruik van data en digitale toepassingen.

Ook investeert Nederland in digitale vaardigheden en onderwijs - met name voor vrouwen, jongeren en minderheden - om de digitale kloof te verkleinen. Nederland zet daarnaast via het Global Gateway programma in EU verband in op het vergroten van digitale connectiviteit en infrastructurele investeringen, met name in Afrika.

- 147 Waar en in welke landen investeert Nederland in onderwijs, werk en jongeren?

Als onderdeel van de jongerenstrategie *Youth at Heart* investeert het kabinet in programma's voor onderwijs, werk en jongeren in Libanon, Jordanië, Irak, Egypte, Algerije, Tunesië, Marokko, Somalië, Ethiopië, Soedan, Kenia, Oeganda, Burundi, Burkina Faso, Mali, Nigeria, Niger, Senegal, Ghana, Mozambique, Angola en Bangladesh.

- 149 Welk percentage van het huidige budget voor noodhulp dat niet via multilaterale organisaties wordt besteed, komt ten goede aan (basis- en/of beroeps-) onderwijs?

Het grootste gedeelte van het noodhulp budget wordt uitgegeven via ongeoormerkte bijdragen aan internationale organisaties en via de subsidieovereenkomsten met de *Dutch Relief Alliance* en het Nederlandse Rode Kruis. Daarnaast wordt thematische financiering verstrekt die ten goede komt aan training van hulpverleners en diplomaten gericht op het realiseren van humanitaire actie en toegang; advisering over de veiligheid van hulpverleners; initiatieven op het terrein van MHPSS, accountability en het tegengaan van gebruik van honger als oorlogswapen; en activiteiten gericht op kennisontwikkeling. Binnen dit thematische budget worden geen activiteiten gefinancierd die direct ten goede komen aan onderwijs.

- 150 Hoeveel budget is gereserveerd om uitvoering te geven aan de Youth at Heart agenda?

Er is geen specifiek budget gereserveerd voor de uitvoering van de Youth at Heart agenda. De inzet op jongeren krijgt gestalte binnen de verschillende thematische programma's en fondsen op onderwijs, jeugdwerkgelegenheid en opvang in de regio. Voor het overige betreft het beleidsmatige en diplomatieke inzet. Het enige programma dat direct gelieerd is aan Youth at Heart is de ondersteuning ten behoeve van de internationale Jongerenadviescommissie. Hiervoor is in 2023 een budget gereserveerd van EUR 150.000.

151 Vanaf welk jaartal gaat de opvolger van het Orange Knowledge Program van start en vanuit welk budget wordt dit programma bekostigd?

De opvolger van het Orange Knowledge Program, het nieuwe Beroeps- en Hoger Onderwijsprogramma, zal van start gaan medio 2023. Het budget komt uit beleidsartikel 3.4 Onderwijs.

181 Welke indicatoren en streefwaarden zijn er op jeugdwerkgelegenheid in ontwikkelingslanden?

Voor programma's op jeugdwerkgelegenheid wordt gerapporteerd op het aantal banen, het aantal ondernemingen en het aantal jongeren met een hoger inkomen. Streefcijfers worden op programmaniveau afgesproken; het Challenge Fund for Youth Employment (CFYE) heeft bijvoorbeeld als doel om tweehonderd duizend jongeren (waarvan 50% vrouw) werk en inkomen te bieden.

184 Gaat de streefwaarde 2021-2025 om 2 miljoen mensen formeel/informeel onderwijs te laten volgen in vluchtelingensituaties gehaald worden, aangezien de realisatie 2021 en de streefwaarde 2023 relatief laag zijn?

De streefwaarde 2021-2025 is berekend op basis van de resultaten in het verleden en een significante toename in het budget voor komende jaren. Er van uitgaande dat de toename in budget leidt tot eenzelfde bijdrage aan deze indicator, zal deze streefwaarde naar verwachting gehaald worden.

196 Er gaat structureel €150 miljoen extra naar humanitaire hulp. Kunt u aangeven welk percentage van dit budget is gereserveerd voor onderwijs in noodsituaties?

Er is geen percentage van het budget gereserveerd voor onderwijs in noodsituaties. Nederland kiest voor instrumenten in lijn met het beleid waarbij partners voorspelbaar en grotendeels ongeoormerkt financiering ontvangen, zodat organisaties snel kunnen reageren op de specifieke noden, daar waar de noden het hoogst zijn.

270 Hoe worden lokale kennisinstellingen en kennis van lokale boeren en boerinnen bij de programma's onder 'Kennis & capaciteitsopbouw ten behoeve van voedselzekerheid' betrokken?

De programma's onder kennis en capaciteitsopbouw ten behoeve voedselzekerheid hebben een sterk accent op partnerschappen met lokale organisaties. Zo werkt het Orange Knowledge Programme aan lokale institutionele capaciteit in onderwijs en onderzoek en is het onderzoek van de Consultative Group on Agricultural Research lokaal ingebed, zowel op het niveau van boeren en boerinnen, als in relatie tot nationale onderzoek en voorlichtingsdiensten. Ook bij de inzet van Nederlandse kennis, bijvoorbeeld op gebied van zaaizaad via SeedNL, is sprake van intensieve uitwisseling met kennis van lokale boeren/boerinnen en met lokale instituten.

287 Welke mondiale fondsen werden gesteund met de fondsen die zich richtten op basisonderwijs en voor welke projecten heeft de stop van deze fondsen gevolgen?

Nederland steunt de volgende mondiale fondsen op basisonderwijs: het Global Partnership for Education (GPE) en Education Cannot Wait (ECW). De steun voor ECW loopt volgens het huidige contract af in 2022 en voor GPE in 2025. De stop van de Nederlandse steun aan mondiale fondsen op basisonderwijs heeft geen gevolgen voor lopende projecten omdat deze fondsen werken met gecommiteerde donorbijdragen.

288 Wat zijn de gevolgen van het eindigen van de steun aan de mondiale fondsen die zich richten op basisonderwijs met betrekking tot de groei van een ondernemende, jonge en weerbare generatie met meer perspectief op de arbeidsmarkt en in de samenleving?

De gevolgen zijn naar verwachting beperkt omdat de huidige Nederlandse bijdragen aan mondiale fondsen voor basisonderwijs relatief bescheiden zijn. Zo is het huidige Nederlandse aandeel in de donorbijdragen (2021-2025) van het Global Partnership for Education 1,5 procent en is het Nederlandse aandeel in de totale donorbijdragen van Education Cannot Wait slechts 2,8 procent.

290 In de tekst staat dat de Nederlandse bijdrage aan het Global Partnership for Education (GPE) na afloop van het lopende contract (in 2025) beëindigd wordt (p. 60). In tabel 12 (p. 57) loopt de bijdrage door tot en met 2027. Kunt u dit verschil verduidelijken?

De begroting toont de bedragen die meerjarig zijn gereserveerd. Tot en met 2025 is hiervoor een verplichting aangegaan met GPE dat zich richt op basisonderwijs. Gezien de nieuwe focus op beroeps- en hoger onderwijs zullen de gereserveerde middelen na 2025 daarvoor worden ingezet. Hierover wordt uw Kamer bij de Voorjaarsnota nader geïnformeerd.

291 Kunt u een overzicht geven van de programma's en projecten met bijbehorende gealloceerde budgetten die zullen eindigen naar aanleiding van het besluit om basisonderwijs aan andere donoren over te laten?

De Nederlandse steun aan Education Cannot Wait en het Global Partnership for Education (GPE) zullen na afloop van de lopende contracten niet worden verlengd. Het contract voor Education Cannot Wait bedraagt EUR 21 miljoen (waarvan EUR 6 miljoen geormerkt voor COVID-19respons) en loopt af in 2023. Voor 2022 is een laatste betaling van EUR 1 miljoen begroot. De lopende bijdrage aan het Global Partnership for Education (GPE) loopt tot en met 2025 met een bedrag van EUR 10 miljoen per jaar.

295 Blijft binnen de zoektocht naar innovatieve financieringsmodellen voor onderwijs ruimte voor het onlangs gelanceerde Innovative Finance Facility for Education (IFFEd) mogelijk?

Ja. IFFEd blijft een veelbelovend initiatief voor innovatieve financiering van onderwijs. Het Kabinet is momenteel bezig met de technische beoordeling van de gewijzigde opzet van IFFEd en onderzoekt hoe het zich verhoudt tot het nieuwe BHOS beleid met een focus op beroeps- en hoger onderwijs. Deze beoordeling vormt de basis voor besluitvorming over eventuele Nederlandse deelname aan IFFEd.

297 Zijn de kosten voor het inzetten van specialistische kennis over bepaalde kwetsbare doelgroepen, zoals kinderen, ingebed in de uitvoering van art. 4? Is hier een percentage aan te verbinden?

Het kabinet draagt bij aan de SDG's, waarbinnen middels het principe 'leave no one behind' aandacht uitgaat naar uitgesloten, gemarginaliseerde en kwetsbare groepen. Voorts zet het kabinet, via diverse financiële en diplomatieke middelen, er op in dat gemarginaliseerde en kwetsbare groepen wordt versterkt. Hiertoe bestaan verschillende fondsen waaronder het beleidskader Versterking Maatschappelijk Middenveld, alsmede het Mensenrechtenfonds. Waar nodig, voor wat betreft specialistische kennis, kan daarnaast kennis worden ingehuurd uit het budget van de relevante thema's van art. 4

Voor wat betreft Humanitaire Hulp stelt Nederland met ongeormerkte, flexibele financiering humanitaire organisaties in staat om noodhulp te verstrekken op grond van humanitaire basisbeginselen. Daar hoort ook speciale aandacht bij voor extra kwetsbare groepen, zoals kinderen. Deze organisaties kunnen de kosten daarvoor in hun budgetten verweven. Er wordt hier door Nederland geen percentage aan verbonden. Het is niet mogelijk om de budgetontwikkeling ten behoeve van verschillende gemarginaliseerde of anderszins kwetsbare groepen te kwantificeren.

314 Hoe wordt in 2023 uitvoering gegeven aan de motie Koekkoek c.s. (Kamerstuk 35 925 XVII, nr. 47.)? Hoe verhoudt zich dat tot de inspanningen in 2022? Wat voor impact heeft het ontbreken van de

Ambassadeur jongeren werk onderwijs voor de motie Koekkoek? Op welke termijn wordt een nieuwe Ambassadeur aangesteld?

Nederland heeft in 2022 een voortrekkersrol gepakt op het thema Jongeren, Onderwijs en Werk. Ook tijdens de EU-AU top dit voorjaar was dit een prioriteit, in lijn met de Motie Koekkoek c.s.. Samen met Denemarken heeft Nederland zich binnen de EU sterk gemaakt voor betekenisvolle jongerenparticipatie tijdens de top. Ook organiseerde Nederland voorafgaand aan de top consultaties met internationale jongeren en nam Nederland deel aan verschillende side events en sessies waarin jongeren(vraagstukken) centraal stonden.

Nederland zal haar inspanningen op de genoemde thema's in 2023 voortzetten. Zo is het Kabinet voornemens te investeren in een nieuw en langjarig beroeps- en hoger onderwijsprogramma, met als doel om jongeren beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt en het lokale onderwijssysteem te versterken. Nederland blijft zich inzetten voor betekenisvolle jongerenparticipatie, ook in de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking met Afrikaanse landen.

De rol van de Ambassadeur voor Jongeren, Onderwijs en Werk was en is van groot belang voor het internationaal uitdragen van deze agenda. Daarom heb ik besloten deze functie de komende jaren te continueren, zie ook de Kamerbrief voortgang jongerenstrategie Youth at Heart (Kamerstuk 34952-180). De nieuwe ambassadeur zal op korte termijn starten.